ธนาคารแห่งประเทศไทย

6 กรกฎาคม 2565

เรียน ผู้จัดการ

ธนาคารพาณิชย์ทุกแห่ง[1]

ที่ ฝนส1.ว. 48 /2565 เรื่อง นำส่งประกาศและแนวปฏิบัติของธนาคารแห่งประเทศไทย

ธนาคารแห่งประเทศไทย ขอนำส่ง (1) ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง หลักเกณฑ์การอนุญาตจัดตั้งและการกำกับดูแลสาขาในต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์ไทย ลงวันที่ 1 มิถุนายน 2565 ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม 139 ตอนพิเศษ 155 ง ลงวันที่ 1 กรกฎาคม 2565 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 2 กรกฎาคม 2565 และ (2) แนวปฏิบัติธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง การอนุญาตจัดตั้งและการกำกับดูแลสำนักงานผู้แทน (Representative Office) ในต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์ไทย ลงวันที่ 1 มิถุนายน 2565

วัตถุประสงค์ของการปรับปรุงประกาศและแนวปฏิบัติข้างต้น เพื่อปรับปรุงหลักเกณฑ์การอนุญาตจัดตั้งและการกำกับดูแลสาขาในต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์ไทย และสำนักงานผู้แทน (Representative Office) ในต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์ไทย โดยลดขั้นตอนการขออนุญาตจัดตั้ง เพิ่มความยืดหยุ่นในการดำเนินงาน และลดภาระการนำส่งรายงานของสถาบันการเงิน โดยยังคงหลักการกำกับดูแลสำคัญให้สอดคล้องกับความเสี่ยงเช่นเดิม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวเมทินี ศุภสวัสดิ์กุล)
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายนโยบายและกำกับสถาบันการเงิน 1
ผู้ว่าการ แทน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง หลักเกณฑ์การอนุญาตจัดตั้งและการกำกับดูแลสาขาในต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์ไทย
2. แนวปฏิบัติธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง การอนุญาตจัดตั้งและการกำกับดูแลสำนักงานผู้แทน (Representative Office) ในต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์ไทย

ฝ่ายนโยบายและกำกับสถาบันการเงิน 1
โทรศัพท์ 0 2283 5328
โทรสาร 0 2356 7448

หมายเหตุ [ ] ธนาคารจะจัดให้มีการประชุมชี้แจงในวันที่ ..... ณ .....
[x] ไม่มีการประชุมชี้แจง

สนสว11-งป10001-2565070๖

งป100	วันที่ ๖ ก.ค. 2565

[1] ไม่รวมธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ และสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ

ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย

ที่ สนส. 2 /2565

เรื่อง หลักเกณฑ์การอนุญาตจัดตั้งและการกำกับดูแลสาขาในต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์ไทย

---

1. เหตุผลในการออกประกาศ

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การอนุญาตจัดตั้งและการกำกับดูแลสาขาในต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์ไทย เพื่อให้กระบวนการขออนุญาตจัดตั้ง และการกำกับดูแลสาขาในต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์ไทยมีความสะดวกยืดหยุ่นขึ้นเพื่อสนับสนุนให้ธนาคารพาณิชย์ไทยสามารถประกอบธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดภาระต้นทุนการดำเนินงาน และสอดคล้องกับความเสี่ยงจากการประกอบธุรกิจ

2. อำนาจตามกฎหมาย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 13 มาตรา 71 และมาตรา 80 (2) (ก) แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 ธนาคารแห่งประเทศไทยออกหลักเกณฑ์การอนุญาตจัดตั้งและการกำกับดูแลสาขาในต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์ไทย ให้ธนาคารพาณิชย์ไทยที่ประสงค์จะขอจัดตั้งสาขาในต่างประเทศถือปฏิบัติตามที่กำหนดในประกาศนี้

3. ประกาศที่ยกเลิก

ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนส. 8/2554 เรื่อง หลักเกณฑ์การอนุญาตจัดตั้งและการกำกับดูแลสาขาในต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์ไทย ลงวันที่ 28 กันยายน 2554

4. ขอบเขตการบังคับใช้

ประกาศนี้ให้ใช้บังคับกับธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน ยกเว้นธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ และสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ

สนสป11-งป10001-2565060 1

งป100	วันที่ 1 มิ.ย. 2565

5. เนื้อหา

5.1 คำจำกัดความ

ในประกาศนี้

“สาขา” หมายความว่า สำนักงานในต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์ไทย ซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยมีสถานะเป็นสาขา เพื่อประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์ในต่างประเทศตามขอบเขตการประกอบธุรกิจที่ทางการของประเทศนั้นกำหนด และสอดคล้องกับธุรกิจธนาคารพาณิชย์ตามมาตรา 4 และธุรกิจที่เกี่ยวเนื่องหรือจำเป็นตามมาตรา 36 แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551

5.2 หลักการ

ธนาคารพาณิชย์ไทยที่ประสงค์จะจัดตั้งสาขาในต่างประเทศ จะต้องได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทย โดยในการพิจารณาอนุญาตดังกล่าว ธนาคารแห่งประเทศไทยจะคำนึงถึงความพร้อมของธนาคารพาณิชย์ ทั้งในด้านฐานะการดำเนินงานที่มั่นคงและทรัพยากรที่เพียงพอ ตลอดจนความรู้ความเข้าใจเป็นอย่างดีเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจ การเมือง กฎหมาย ระบบการเงิน ระบบสถาบันการเงิน และการกำกับดูแลของทางการของประเทศที่ธนาคารพาณิชย์ไทยจะจัดตั้งสาขา โดยธนาคารพาณิชย์จะต้องแสดงให้เห็นว่า ได้มีการวิเคราะห์ เปรียบเทียบประโยชน์ ต้นทุน และความเสี่ยงในการจัดตั้งสาขาในประเทศดังกล่าวแล้ว

5.3 ขอบเขตการประกอบธุรกิจ

สาขาต้องได้รับอนุญาตจากทางการต่างประเทศ โดยการประกอบธุรกิจจะต้องเป็นไปตามขอบเขตที่พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 กำหนด และจะต้องสอดคล้องกับขอบเขตการประกอบธุรกิจที่ทางการต่างประเทศกำหนดด้วย

5.4 การขออนุญาตจัดตั้ง

ธนาคารพาณิชย์ที่ประสงค์จะจัดตั้งสาขาในต่างประเทศ จะต้องได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทยก่อน โดยธนาคารพาณิชย์จะต้องยื่นคำขออนุญาตพร้อมทั้งเอกสารหลักฐานต่อธนาคารแห่งประเทศไทย ตามที่กำหนดในคู่มือสำหรับประชาชน

ทั้งนี้ เมื่อธนาคารพาณิชย์ได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทยแล้ว ธนาคารพาณิชย์ต้องได้รับอนุญาตจากทางการต่างประเทศเพื่อจัดตั้งสาขาในประเทศนั้นด้วย โดยเมื่อได้รับอนุญาตจากทางการต่างประเทศให้จัดตั้งสาขาแล้ว ให้ธนาคารพาณิชย์แจ้งให้ธนาคารแห่งประเทศไทยทราบภายใน 15 วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับอนุญาต และให้แจ้งวันเปิดดำเนินงาน

สถานที่ทำการ ชื่อ ประวัติการทำงาน และขอบเขตอำนาจของผู้บริหารสูงสุดของสาขาหรือตำแหน่งอื่นที่เทียบเท่า พร้อมทั้งนำส่งสำเนาหนังสือมอบอำนาจและเงื่อนไขในการมอบอำนาจแก่ผู้บริหารของสาขาให้ธนาคารแห่งประเทศไทยทราบภายใน 15 วันทำการ นับแต่วันที่เปิดดำเนินงานตามที่กำหนดในคู่มือสำหรับประชาชน

5.5 การกำกับดูแล

ธนาคารพาณิชย์ที่ได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทยให้จัดตั้งสาขาในต่างประเทศแล้ว ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

(1) ให้รายงานผลการตรวจสอบสาขาต่างประเทศ และการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ตามข้อ (1.1) และ (1.2) ต่อคณะกรรมการตรวจสอบของธนาคารพาณิชย์ เพื่อประโยชน์ในการบริหารและติดตามความเสี่ยงของสาขาต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์ รวมทั้งจัดเก็บรายงานดังกล่าวเพื่อให้ธนาคารแห่งประเทศไทยตรวจสอบได้เมื่อร้องขอ

(1.1) รายงานผลการตรวจสอบของสาขาในต่างประเทศโดยผู้กำกับดูแลธนาคารพาณิชย์ของประเทศที่สาขาตั้งอยู่ เช่น หนังสือสั่งการหรือข้อแนะนำ ข้อกล่าวหา รวมทั้งหลักฐานอื่นใดที่เกี่ยวข้องในกรณีที่สาขาปฏิบัติไม่ถูกต้อง หรือเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ วิธีปฏิบัติของทางการของประเทศดังกล่าว ตลอดจนหนังสือของธนาคารพาณิชย์ซึ่งแสดงความเห็น คำชี้แจง แนวทางการแก้ไข ตามคำสั่งหรือข้อแนะนำดังกล่าว และการติดตามผลการดำเนินการ

(1.2) รายงานผลการตรวจสอบของสาขาในต่างประเทศโดยสำนักงานใหญ่และรายงานการตรวจสอบโดยวิธีการอื่นใดที่ใช้แทนการออกไปตรวจสอบตามนโยบายการตรวจสอบภายในของธนาคารพาณิชย์

ทั้งนี้ ธนาคารพาณิชย์ต้องจัดให้มีนโยบายการตรวจสอบสาขาในต่างประเทศที่กำหนดแนวทางและความถี่ในการตรวจสอบให้เหมาะสมสอดคล้องกับความซับซ้อนของการดำเนินงาน รวมทั้งคำนึงถึงความมีนัยสำคัญและความเสี่ยงของสาขาในต่างประเทศแต่ละแห่งตามหลักการกำกับและตรวจสอบตามความเสี่ยงด้วย ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นที่มิอาจหลีกเลี่ยงได้ ทำให้ไม่สามารถออกไปตรวจสอบสาขาในต่างประเทศได้ตามเวลาที่กำหนด ธนาคารพาณิชย์สามารถใช้วิธีการอื่นแทนการออกไปตรวจสอบได้

(2) ธนาคารพาณิชย์ต้องนำส่งรายงานของผู้สอบบัญชี ซึ่งรวมหมายเหตุประกอบงบการเงิน และงบการเงินของสาขาทุกงวดการบัญชีที่ผ่านการรับรองโดยธนาคารพาณิชย์แล้ว ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยภายใน 30 **วันทำการ** นับแต่วันที่ผู้สอบบัญชีลงนามรับรอง

(3) เมื่อมีความประสงค์จะย้ายสถานที่ทำการสาขา ให้ธนาคารพาณิชย์แจ้งที่ตั้ง หมายเลขโทรศัพท์ของสถานที่ทำการใหม่ วันเปิดดำเนินงาน ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยทราบ**ภายใน**

15 วันทำการ นับแต่วันที่เปิดดำเนินงาน ณ สถานที่ทำการใหม่ ตามที่กำหนดในคู่มือสำหรับประชาชน นอกจากนี้ ให้จำหน่ายสถานที่ทำการเดิมภายใน 5 ปี นับแต่วันที่ย้ายไปเปิดดำเนินงาน ณ สถานที่ทำการใหม่

(4) ธนาคารพาณิชย์ต้องยินยอมให้ผู้ตรวจการสถาบันการเงินเข้าตรวจสอบเพื่อทราบกิจการและสินทรัพย์ของสาขา โดยอำนวยความสะดวกตามสมควร

(5) เมื่อมีความประสงค์จะเลิกสาขา ธนาคารพาณิชย์จะต้องยื่นขออนุญาตต่อธนาคารแห่งประเทศไทย โดยระบุถึงเหตุผลและความจำเป็นในการเลิกสาขาดังกล่าว**ตามที่กำหนดในคู่มือสำหรับประชาชน** รวมทั้งให้ธนาคารพาณิชย์ส่งคืนหนังสืออนุญาตให้กระทรวงการคลัง (กรณีกระทรวงการคลังออกหนังสืออนุญาตตามพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505) หรือให้ธนาคารแห่งประเทศไทย (กรณีธนาคารแห่งประเทศไทยออกหนังสืออนุญาตตามพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551) **โดยต้องได้รับอนุญาตการเลิกสาขาจากทางการต่างประเทศ นอกจากนี้ ให้จำหน่ายสถานที่ทำการภายใน 5 ปี นับแต่วันที่เลิกสาขา**

(6) ธนาคารแห่งประเทศไทยอาจเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขที่กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติเกี่ยวกับสาขาได้ตามที่เห็นสมควร

6. วันเริ่มต้นบังคับใช้

ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 1 มิถุนายน 2565

(นายเศรษฐพุฒิ สุทธิวาทนฤพุฒิ)
ผู้ว่าการ
ธนาคารแห่งประเทศไทย

ฝ่ายนโยบายและกำกับสถาบันการเงิน 1
โทรศัพท์ 0 2283 5328
โทรสาร 0 2356 7448
e-mail LSS-RPD1@bot.or.th

แนวปฏิบัติธนาคารแห่งประเทศไทย
เรื่อง การอนุญาตจัดตั้งและการกำกับดูแลสำนักงานผู้แทน (Representative Office) ในต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์ไทย

1 มิถุนายน 2565

ธนาคารแห่งประเทศไทย

จัดทำโดย

ฝ่ายนโยบายและกำกับสถาบันการเงิน 1

ธนาคารแห่งประเทศไทย

โทรศัพท์ 0 2283 5328

โทรสาร 0 2356 7448

e-mail: LSS-RPD1@bot.or.th

สนสว11-งป10001-25650601

งป100	วันที่ 1 มิ.ย. 2565

แนวปฏิบัติธนาคารแห่งประเทศไทย
เรื่อง การอนุญาตจัดตั้งและการกำกับดูแลสำนักงานผู้แทน
(Representative Office) ในต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์ไทย

---

1. เหตุผลในการออกแนวปฏิบัติ

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ปรับปรุงแนวปฏิบัติการอนุญาตจัดตั้งและการกำกับดูแลสำนักงานผู้แทนในต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์ไทยในครั้งนี้ เพื่อให้กระบวนการขออนุญาตจัดตั้งมีความสะดวกขึ้น และการดำเนินงานมีความยืดหยุ่น เพื่อสนับสนุนให้สำนักงานผู้แทนในต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์ไทยสามารถประกอบธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ขอบเขตการบังคับใช้

แนวปฏิบัตินี้ให้ใช้บังคับกับธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน ยกเว้นธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ และสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ

3. แนวปฏิบัติที่ยกเลิก

แนวปฏิบัติธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง การอนุญาตจัดตั้งและการกำกับดูแลสำนักงานผู้แทน (Representative Office) ในต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์ไทย ลงวันที่ 28 กันยายน 2554

4. เนื้อหา

4.1 คำจำกัดความ

ในแนวปฏิบัติฉบับนี้

“สำนักงานผู้แทน (Representative Office)” หมายความว่า สำนักงานในต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์ไทย ซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้แทนของธนาคารพาณิชย์ดังกล่าวในการดำเนินงานในต่างประเทศตามขอบเขตการดำเนินงานที่ธนาคารแห่งประเทศไทยและทางการของประเทศนั้นกำหนด

4.2 หลักการ

ธนาคารพาณิชย์ไทยที่ประสงค์จะจัดตั้งสำนักงานผู้แทนในต่างประเทศ จะต้องได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทย **โดยยื่นคำขออนุญาตตามที่กำหนดในคู่มือสำหรับประชาชน** ซึ่งในการพิจารณาอนุญาตดังกล่าว ธนาคารแห่งประเทศไทยจะคำนึงถึงความพร้อมของธนาคารพาณิชย์ ทั้งในด้านทรัพยากรที่เพียงพอ ความรู้ความเข้าใจเป็นอย่างดีเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจ การเมือง กฎหมาย ระบบการเงิน ระบบสถาบันการเงินและการกำกับดูแลของทางการของประเทศที่จะไปเปิดสำนักงานผู้แทน ซึ่งธนาคารพาณิชย์ได้มีการวิเคราะห์ เปรียบเทียบประโยชน์ ต้นทุน และความเสี่ยงในการเปิดสำนักงานผู้แทนในประเทศดังกล่าว **ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงเห็นควรมีแนวทางให้สำนักงานผู้แทนถือปฏิบัติเมื่อได้รับอนุญาตให้จัดตั้งสำนักงานผู้แทนในต่างประเทศแล้ว ตามที่กำหนดในแนวปฏิบัตินี้**

4.3 ขอบเขตการดำเนินงาน

สำนักงานผู้แทนจะต้องได้รับอนุญาตจากทางการในต่างประเทศตามข้อ 4.4 โดยการดำเนินงานจะต้องเป็นไปตามขอบเขตที่ทางการต่างประเทศนั้นกำหนดและจะต้องไม่เกินขอบเขตที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ดังนี้

สำนักงานผู้แทนกระทำการได้เฉพาะงานที่เกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูลข่าวสาร การติดต่อ แนะนำ และประสานงานกับลูกค้า เพื่อสนับสนุนการดำเนินธุรกิจของสำนักงานใหญ่หรือสาขาอื่นของธนาคารพาณิชย์ และต้องไม่ประกอบธุรกิจใดอันเข้าลักษณะเป็นการประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์ตามนัยของมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 หรือธุรกิจที่เกี่ยวเนื่องหรือจำเป็นต่อการประกอบธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ ตามนัยของมาตรา 36 แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551

4.4 การขออนุญาต

ธนาคารพาณิชย์ที่ประสงค์จะจัดตั้งสำนักงานผู้แทนในต่างประเทศจะต้องยื่นคำขอพร้อมทั้งเอกสารต่อธนาคารแห่งประเทศไทย**ตามที่กำหนดไว้ในคู่มือสำหรับประชาชน**

ทั้งนี้ การจัดตั้งและการดำเนินงานของสำนักงานผู้แทนในต่างประเทศต้องได้รับอนุญาตจากทางการต่างประเทศด้วย โดยธนาคารพาณิชย์ต้องแจ้งสถานที่ทำการและกำหนดวันเปิดดำเนินงาน รวมทั้งแจ้งชื่อ ประวัติการทำงาน และขอบเขตอำนาจของ**หัวหน้าสำนักงานผู้แทนหรือตำแหน่งอื่นที่เทียบเท่า ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยทราบภายใน 15 วันทำการ นับแต่วันที่เปิดดำเนินงานตามที่กำหนดในคู่มือสำหรับประชาชน**

4.5 การกำกับดูแล

ธนาคารพาณิชย์ที่ได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทยให้จัดตั้งสำนักงานผู้แทนในต่างประเทศต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังนี้

(1) ธนาคารพาณิชย์ต้องยินยอมให้ผู้ตรวจการสถาบันการเงินเข้าตรวจสอบกิจการและสินทรัพย์ของสำนักงานผู้แทน โดยอำนวยความสะดวกตามสมควร

(2) เมื่อมีความประสงค์จะย้ายสถานที่ทำการสำนักงานผู้แทน ให้ธนาคารพาณิชย์แจ้งที่ตั้ง หมายเลขโทรศัพท์ของสถานที่ทำการใหม่ วันเปิดดำเนินงาน ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยทราบ **ภายใน 15 วันทำการ นับแต่วันที่เปิดดำเนินงาน ณ สถานที่ทำการใหม่ตามที่กำหนดในคู่มือสำหรับประชาชน นอกจากนี้ ให้จำหน่ายสถานที่ทำการเดิมภายใน 5 ปี นับแต่วันที่ย้ายไปเปิดดำเนินงาน ณ สถานที่ทำการใหม่**

(3) เมื่อมีความประสงค์จะเลิกสำนักงานผู้แทน ธนาคารพาณิชย์จะต้องแจ้งให้ธนาคารแห่งประเทศไทยทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 15 **วันทำการ** ก่อนวันที่สำนักงานผู้แทนดังกล่าวจะเลิกทำการ และให้ธนาคารพาณิชย์ส่งคืนหนังสืออนุญาตให้ธนาคารแห่งประเทศไทย **ตามที่กำหนดในคู่มือสำหรับประชาชน นอกจากนี้ ให้จำหน่ายสถานที่ทำการภายใน 5 ปี นับแต่วันที่เลิกสำนักงานผู้แทน**

(4) ธนาคารแห่งประเทศไทยอาจเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขที่กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติเกี่ยวกับสำนักงานผู้แทนได้ตามที่เห็นสมควร

5. วันเริ่มต้นบังคับใช้

แนวปฏิบัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2565 เป็นต้นไป